

lov, og man maa altsaa heraf slutte, at de, der have reist Klager over Andre for ikke at ville gaae med, nu ville være særdeles vel stemte for Sagen og gjøre Deres til dens Fremme. Dette medfører, at jeg antager, at alle Partier ville være med til at hjælpe til at faae Fæstevæsenet afløst, thi jeg kan naturligvis ikke troe, at nogen af dem, der have reist Anke imod Andre for, at de ikke have gjort Noget, ikke selv fra deres Side ville bidrage Deres til at fremme denne Sags Afgjørelse. Jeg troer altsaa, at den offentlige Mening nu er vel stemt for, at denne Sag faaer sin endelige Ordning, og jeg vil sige, at efter min Erfaring har den offentlige Mening ikke nogensinde udtalt sig saa meget til Gunst for denne Sag, som netop i det sidste Aar. En tredje Mangel, som jeg ifjor anførte, var den, at da Forslaget var indbragt her, uden en saadan forudgaaende Bevægelse, var Regjeringen uforberedt paa at modtage en saadan Sag, men efter at jeg har vist, at der nu har været Røre i Befolkningen med Hensyn til den, at den har været paa Bane paa Valgmøder, og at flere Valgprogrammer have indeholdt dette Punkt, har det naturligvis ikke kunnet undgaae Regjeringens Opmærksomhed, at der igjen var kommet Røre i denne Sag. Regjeringen kunde saaledes være forberedt paa at see et saadant Lovforslag fremkomme i nærværende Samling og paa at modtage det paa den Maade, den maatte ansee for at være rigtig. Endelig indvendte jeg den Gang imod det indbragte Forslag det Samme, som jeg endnu indvender imod det, nemlig at det er det samme Forslag, der igjennem flere Aar har været bragt frem i Folkethinget og har vundet Folkethingets Tilstemning, men ikke i de lange Aar har fundet nogensomhelst Tilstemning, hverken hos Regjeringen eller hos Landsthinget. Ved Siden deraf udtalte jeg, og jeg udtalte det ogsaa i den Betænkning, der da blev afgiven, at Lovforslaget var et saadant, som jeg for mit Vedkommende ligesom mange Andre ansaae for bedre end det, jeg nu her har indbragt, men det forekom mig, at naar man forud kunde sige, at Sagen ikke kunde gjøre nogetsomhelst Stridt fremad ved at tages paa den Maade, vilde man skade

den derved istedetfor at gavne den. Derfor udtalte jeg ogsaa dengang, at naar der skulde gjøres et Forsøg, troede jeg, man maatte forsøge med et Lovforslag paa et nyt Grundlag, idet man maatte see, om det mere vilde tilfredsstille dem, der tidligere havde været imod en saadan Lov. Saaledes er min Betragtning, og det er i Overensstemmelse dermed, at jeg har troet, at Tiden i denne Session var kommen til at gjøre Forsøg paa, hvorvidt et Lovforslag paa et andet Grundlag maatte have bedre Udsigter til at gaae igjennem. Naar man imidlertid skulde forsøge at udarbejde et Lovforslag paa et andet Grundlag, forekom det mig at ligge nær og at være Noget, hvorom der ikke kunde være Tvivl hos Nogen, at man maatte gjøre Forsøget paa det Grundlag, hvorom begge Rigsdagens Thing forud have erklæret sig enige. Dette maatte fremfor noget andet have størst Udsigt til at vinde Misfald ogsaa som Lovforslag, og det er derfor, jeg har søgt at bringe et Forslag tilveie paa dette Grundlag. Jeg nævnte ved Sagens Forelæggelse, med hvilket Stemmetal dette Grundlag var blevet vedtaget, nemlig i Landstinget eenstemmig med 41 Stemmer og i Folkethinget med 81 Stemmer mod 5, og jeg troer, det kan være hensigtsmæssigt her at nævne, hvilke de Mænd vare, som stillede Forslagene til disse Beslutninger i begge Thingene, thi Forslagsstillernes Stilling i det Hele taget maa dog ogsaa have nogen Betydning, naar man spørger om, hvilken Vægt man skal tillægge dette Grundlag. Disse Mænd vare i Landstinget: Lehmann, Moltke, Tang, Ungaard, Thalbitzer, S. C. Larsen og B. Christensen, og de Folkethingsmænd, der foreslog den samme Beslutning, vare: Aagaard, N. P. Hansen, S. A. Hansen, Monrad, Oppermann og Eschering. Jeg troer, at disse Navne maae have nogen Vægt, naar der spørges om Tilraadeligheden og Betydningen af det Grundlag, der dengang blev vedtaget, og der er i Særdeleshed to Navne af dem, jeg her oplæste, som for denne Sag maae have stor Betydning; det er Navnene paa to Mænd, som desværre ikke for Diebliffet sidde her i Thinget. Jeg skal blot fremhæve, at den ene af dem, Monrad, under Forhandlingerne udtalte, at det